

בתי הספר של החופש הגדול

חוברת הפעלה ונהלים
לשנה"ל תשע"ח

מעודכן לתאריך 25.4.18

"בתי הספר של החופש הגדול"

תוכן עניינים

3		פרק ראשון - תיאור התוכנית
3	א. כללי	
3	ב. תכנים ופעילויות	
4	ג. מסגרת הפעילות	
4	ד. מודל ההפעלה	
7	ה. מימון התוכנית	
9	ו. הנגשת המידע	
10		פרק שני - נהלים והנחיות להפעלת התוכנית
10	א. הנחיות בטיחות וביטחון	
11	ב. תחומי אחריות	
12	ג. הנחיות כלליות להפעלת התוכנית	
13	ד. נהלים בנושאי התכנסות, איחוד כיתות, נוכחות ושחרור הילדים	
14	ה. נהלים בנושא הזנה ומהלך הארוחה	
16	ו. נהלים לטיפול באירועי אלימות ובאירועים חריגים	
16	ז. נהלים במתן שירותי עזרה ראשונה	
17	ח. נהלי דיווח על תאונה, בדיקה והפקת לקחים	
17	ט. בחירת מופע תרבות איכותי וקריטריונים להערכתו	
18	י. בחירת תכניות העשרה	
18	יא. סייעות רפואיות	
19		נספחים
19	נספח 1	
20	נספח 2	
21	נספח 3 : תוכנית רשותית	
27	נספח 4 : תוכנית בית ספרית	

"בתי הספר של החופש הגדול"

פרק ראשון - תיאור התוכנית

א. כללי

התוכנית מיועדת לתלמידי כתות א'-ג' בביה"ס היסודי בחינוך הרגיל ובכיתות חינוך מיוחד בחינוך הרגיל, הלומדים בבתי הספר הרשמיים ובבתי הספר המוכרים שאינם רשמיים (מוכש"ר). (הבהרה: תלמידי השילוב הינם תלמידים הלומדים בכיתות הרגילות ועל כן משתתפים כחלק מהכיתה הרגילה בכלל הפעילויות והתכניות)

בחינוך המיוחד התוכנית מיועדת לתלמידים בעלי צרכים מיוחדים הלומדים בבתי"ס רגילים שאינם נכללים בתכניות להארכת שנת הלימודים לתלמידי החינוך המיוחד. ניתן לכלול בבקשת התקצוב כיתות חינוך מיוחד בבתי ספר רגילים, בהתאם לפירוט שלהלן:

- כיתות משכל גבולי-סוג כיתה 23
- כיתה חשד לפיגור קל, פיגור קל סוג כיתה 16
- הפרעות התנהגות-סוג כיתה 17
- הפרעות נפשיות-סוג כיתה 28
- לקות למידה-סוג כיתה 20
- עיכוב התפתחותי-סוג כיתה 29
- עיכוב שפתי – סוג כיתה 30

ב. תכנים ופעילויות

- **פעילויות תרבות, למידה והעשרה** - חשיפה והתנסות חווייתית בתחומים שאינם בתוכנית הליבה (כמו: בתחומי האומנויות, הספורט, החינוך הסביבתי).
- **פעילויות חברתיות-ערכיות** - תכנים חברתיים ערכיים בדגש על: מעורבות חברתית, האחר הוא אני, אני והקבוצה, תרבות הפנאי וערכי מפתח ה"ב.
- **פעילויות בנושא מרכז** - בכל שנה יוגדר נושא מרכז מעורר השראה לחשיבה ועשייה שימש ציר מארגן לכל הפעילות וממנו יבחר כל מוסד/ רשות את היחודיות שלו. השנה נבחר הנושא "מפליגים עם סיפורים".
- **"שיר של יום"** – בחירת שיר מתוך רפרטואר שבתוכנית. השיר יפתח את הבוקר במהלך שבוע פעילות ויוחלף אחת לשבוע. כל בוקר נפתח בהשמעת השיר ושירה משותפת של הילדים ובעקבותיו שיחת בוקר קצרה בסוגיות רגשיות וחברתיות
- **קריאה להנאה** - במסגרת התוכנית יתקיימו פעילויות חווייתיות סביב נושא הקריאה.
- **ימי שיא שבועיים** – סביב נושאים ערכיים-חינוכיים.
- **פעילויות שיא מתוזמנות ארצית**
 - פעילות משותפת להורים וילדים בנושא "מפליגים עם סיפורים" תתקיים בשעות אחה"צ בכל בתיה"ס בו זמנית בתאריך ו' באב תשע"ח, 18.7.18 בין השעות 17:00 – 19:00.
 - פעילות משותפת לילדים ונוער בסימן "מעורבות חברתית בקהילה" תתקיים בתאריך ז' באב תשע"ח 19.7.18 בין השעות 10:00 – 13:00.
- **ארוחה קלה**

”בתי הספר של החופש הגדול”

ג. מסגרת הפעילות

הפעילות תתקיים בשלושת השבועות הראשונים של חופשת הקיץ (מיום 1 ביולי ועד יום 21 ביולי) בבתי הספר הרשמיים והמוכשׁׁרים, בימים א-ה, בין השעות 8.00 – 13.00. מספר התלמידים הממוצע בקבוצה יעמוד על 28 תלמידים בחינוך הרגיל ו-7 תלמידים בכיתות החינוך המיוחד.

הצוות החינוכי יכלול:

מורים / מדריכים

- אפשרות א': מורה מצוות ביה״ס / ביי״ס אחר, שישולם לו שכר בגין עבודתו בתוכנית.
- לחילופין, אפשרות ב': שני מדריכים – מדריך בוגר בעל ניסיון בעבודה עם נוער, שהוא סטודנט להוראה/סטודנט / מדריך מתוך מאגר תכניות העשרה כמו קרב, מיל״ת, בליווי מדריך צעיר, בוגר כיתות י״ב, שהשתתף בקורס הדרכה של משרד החינוך או בקורס הדרכה של תנועת נוער כלשהיא.

מנהל / רכז התוכנית בביה״ס

- ימונה רכז לניהול התוכנית, בעדיפות ראשונה מצוות ביה״ס, שישולם לו שכר בגין עבודתו בתוכנית.
- מנהל ביה״ס רשאי לבחור אם לשמש בעצמו כרכז בתוכנית בתמורה לקבלת שכר כאמור. בתפקיד זה רשאי לשמש אך ורק אדם בעל תעודת הוראה או בוגר אוניברסיטה בתחום החינוך או בוגר מכללה להוראה מוכרת ובעל ותק של 3 שנות הוראה לפחות.

מדריך ראשי

- בבתי ספר גדולים, בהם נרשמו 150 תלמידים ומעלה, בשכבות א-ג, ימונה מדריך ראשי. המדריך הראשי ישמש כעוזר למנהל/רכז התוכנית בכל הנושאים. במקרה של פיצול הפעילות לשניים, יהיה המדריך הראשי אחראי על החלק האחד וישמש גם כמנהלו על כל המשתמע מתפקיד זה, ועל החלק השני יהיה אחראי מנהל התוכנית.
- בתפקיד המדריך הראשי רשאי לשמש רק מי שהינו מדריך בוגר בן 18 ומעלה, בעל ניסיון בעבודה עם ילדים, ועונה על אחד או יותר מהתנאים הבאים: בעל תעודה של מדריך מוסמך, או בוגר אוניברסיטה, או סטודנט להוראה/סטודנט / מדריך מתוך מאגר תוכניות העשרה של המשרד.

ד. מודל ההפעלה

בנספח מספר 1 מפורט תהליך פתיחת התוכנית ברשות, במחוז ובבית הספר עפ״י לו״ז.

ברמה רשותית

- הרשות המקומית תפעיל את השירותים הנדרשים לקיים את התוכנית בבית הספר, במתכונת דומה לזו שפועלת במהלך שנת הלימודים, בכל הפרמטרים, בשינויים המחויבים, לרבות הבאים:
 - התפעול השוטף של בית הספר (מנהלה, ניקיון, חשמל, מים, טלפון וכו')
 - שירותי אבטחה
 - הסעות תלמידים לזכאים

"בתי הספר של החופש הגדול"

- כיסוי ביטוחי הולם לתוכנית, כמפורט ב"קול קורא"
 - העמדת סייעות רפואיות לתלמידים זכאים
 - העמדת סייעות לתלמידי החינוך המיוחד
- הקמת ועדת היגוי רשותית ובחירת הגוף/ים המפעיל/ים:**¹ ראש הרשות יבחר את הגוף/ים המפעיל/ים ברשות וכן יקים ועדת היגוי רשותית, בה יהיו שותפים מנהל אגף החינוך ברשות, המפקח המתכלל מטעם משרד החינוך, נציג הפקוח על האמנויות במחוז וגורמים נוספים עפ"י שיקול דעתו. תפקיד הוועדה הוא תכנון רשותי של המהלך וליווי התוכנית במהלך ההפעלה, לרבות גיבוש תוכנית עבודה רשותית ([ראה נספח 3](#)), בהתאם למדיניות וליעדי משרד החינוך והרשות. **מוביל התוכנית ברשות - מנהל אגף החינוך בשיתוף המפקח המתכלל.**
- אם הרשות תפעיל את התוכנית בבתי"ס בעצמה ולא באמצעות גוף מפעיל:
 - על הרשות יהיה להתחשב עד כמה שניתן בצרכי אוכלוסיות היעד שבתוכנית.
 - תינתן עדיפות למורים מבתי"ס.
 - הרשות המפעילה תידרש לעמוד בהוראות כל דין, לרבות לעניין רישוי קייטנות, ובכלל זה לקבל אישור הפעלה מטעם המפקח של מינהל חברה ונוער לכל מוסד.
 - אם הרשות תפעיל את התוכנית באמצעות גוף/ים מפעיל/ים:
 - על הרשות יהיה להתחשב עד כמה שניתן בצרכי אוכלוסיות היעד שבתוכנית.
 - תינתן עדיפות למורים מבתי"ס.
 - על הרשות לוודא כי ההסכם עם המפעיל/ים יכלול בתוכו את התחייבות המפעיל לשלם את שכר הרכזים/המורים והמדריכים עפ"י השכר שהגדיר משרד החינוך לכל אחד מבעלי התפקידים.
 - הגוף/ים המפעיל/ים יידרשו לעמוד בדרישות ההוראות כל דין, לרבות לעניין רישוי קייטנות, ובכלל זה לקבל אישור הפעלה מטעם המפקח של מינהל חברה ונוער לכל מוסד.
 - הרשות תפעיל מנגנונים לרישום התלמידים.
 - הרשות תנגיש את המידע לגבי התוכנית לכל בעלי העניין ברשות ובכלל זה רכזי התוכנית בבתי"ס, ההורים. זאת באמצעות מכתבים, מפגשים, אתר אינטרנט וכדומה. כמו כן תזמן מפגש של ההורים עם רכז התוכנית בבתי"ס.
 - **בקשת הרשות להצטרף לתוכנית:** ב- 10.4.2018 פורסמה פנייה לרשויות המזמינה אותן להפעיל את התוכנית עפ"י המתווה וכן את התקציב העומד לרשות כל רשות. ראש הרשות המעוניין להפעיל את התוכנית יחתום על טופס אישור השתתפות בתוכנית, ביחד עם מורשי החתימה על פי דין, כתנאי לקבלת המקדמות שהוסכמו.
 - פתיחת התוכנית ברשות מותנית באישור המפקח המתכלל על התוכנית הרשותית, מנהל אגף החינוך ו"אישור הפעלה" מטעם מפקח מינהל חברה ונוער, עפ"י חוק רישוי לקייטנות.
 - במהלך החודשים אפריל – יוני, המשרד יפעיל **מערך של ליווי, בקרה ואיסוף נתונים** מהרשויות הכוללים: קיום תכניות רשותיות ובית ספריות מאושרות, גיוס וחתימה על חוזה העסקה עם בעלי

¹ במידה והרשות אינה מפעילה את התכנית באופן ישיר

”בתי הספר של החופש הגדול”

התפקידים הנדרשים להפעלת התוכנית, הערכות מבחינת תשתיות וציוד בבתי הספר, הערכות בנושא אבטחה ובטיחות, ארגון הסעות ככל שנדרש, התקשרות עם ספק הזנה, רישום תלמידים, גביית תשלום מההורים בהתאם להנחיות, הקמת קרן סיוע למשפחות מעוטות יכולת בהתאם להנחיות, התקשרות עם ספקי תכניות העשרה וספקי מופעי תרבות, קיום תדרכים ומפגשים לבעלי תפקידים ברשות ובמוסדות החינוך בנושאי ביטחון, בטיחות והזנה, קיום מפגשים עם הורים ועוד. הרשות תשתף פעולה ומתחייבת להעביר כל מסמך ונתון שתבקש לצורך תהליכי הלווי, הבקרה והערכה של התוכנית (על הרשות לשמור את זוחות הנוכחות הכיתתיים המקוריים וכן כל מסמך רלוונטי).

- במידה שבבית הספר יהיו פחות מ- 60 תלמידים נרשמים, תהיה הרשות המקומית רשאית להעתיק את הפעילות לבית ספר אחר. למען הסר ספק, לא תיווצר זכאות חדשה לתלמיד להסעה בגין העברת התלמידים לבית ספר אחר. במקרה של איחוד שני בתי”ס, יתוקצב רכו אחד ומאבטח אחד לשני בתי”ס שאוחדו. יש לקבל אישור המשרד, מראש, לאיחוד בתי הספר.
- ניתן להפעיל את בתי”ס הקטנים מ- 60 תלמידים, לשם כך, יש לקבל אישור המשרד, מראש, להפעלת בית ספר בו פחות מ- 60 תלמידים. זאת בתנאי שהרשות תתחייב כי יכולה להפעיל את התוכנית מבחינה תקציבית, מפני שהחישובים התקציביים הם ברמה הרשותית ולא הבית ספרית.
- הרשות מתחייבת לממן את חלקה כפי שנקבע בהסכם עם מרכז השלטון המקומי ומרכז המועצות האזוריות.
- הרשות תפעיל את התוכנית בבתי הספר, בימים א-ה בשלושת השבועות הראשונים של חודש יולי בין השעות 08:00-13:00, כן תקיים פעילות משותפת להורים וילדים בתאריך ו' באב תשע”ח 18.7.18 בשעות אחר הצהריים. פעילות משותפת עם תנועות הנוער תתקיים בתאריך ז' באב תשע”ח, 19.7.18 בין השעות 10:00 – 13:00.
- הרשות תמנה בכל בתי”ס רכו לניהול התוכנית, בעדיפות ראשונה מצוות ביה”ס, שישולם לו שכר בגין עבודתו בתוכנית. מנהל ביה”ס רשאי לבחור אם לשמש בעצמו כרכו בתוכנית בתמורה לקבלת שכר כאמור. בתפקיד זה רשאי לשמש אך ורק אדם בעל תעודת הוראה או בוגר אוניברסיטה בתחום החינוך או בוגר מכללה להוראה מוכרת ובעל ותק של 3 שנות הוראה לפחות.
- הרשות תתחייב לספק הזנה בהתאם להמלצות התזונתיות של משרד הבריאות, עפ”י המפרט הבא: כריך מלחם או לחמנייה מחיטה מלאה ובו אחד מהמרכיבים הבאים: גבינה עד 5% / טונה / אבוקדו / ביצה / חומוס בתוספת ירק. השתייה המותרת היא מים.
- על הרשות המקומית לנהל את חשבונות התוכנית בכרטיסי חשבון נפרדים, בהם יירשמו כל הכנסות והוצאות הרשות בתוכנית, בחלוקה לפי שנות לימודים.
- הרשות תחתום על הוראת קיזוז הנוגעת לסכומי השתתפות ההורים.
- משרד החינוך רשאי להוציא הנחיות מפורטות נוספות ככל שתידרשנה.

ברמת בתי הספר

- **רכו התוכנית בביה”ס**: מנהלי בתי”ס יודיעו למנהל אגף החינוך ולמפקח במידה והם מעוניינים להשתלב בתוכנית. במידה ואינם מעוניינים, הם מוזמנים להמליץ על רכו מבית ספרם וכן ליידע על מורים נוספים שמעוניינים להשתלב בתוכנית.
- **תוכנית עבודה בית ספרית**: על רכו התוכנית שנבחר בביה”ס לגבש תוכנית עבודה בית ספרית עפ”י התבנית הרצ”ב. (נספח 4)

”בתי הספר של החופש הגדול”

- **רכז התוכנית** בביה”ס יקבל תדרוך ממפקח מינהל חברה ונוער ברשות בנושא ביטחון, בטיחות והזנה כתנאי לקבלת אישור הפעלת התוכנית בביה”ס.
- במהלך חודש יולי יתבצע תהליך **בקרה** על הפעלת התוכנית שיבדוק ביצוע בפועל של התוכנית, על פי הסטנדרטים שהוגדרו, וכן תיבדק מידת שביעות הרצון מהתוכנית. יש לשמור על דוחות הנוכחות הכיתתיים המקוריים וכן כל מסמך רלוונטי.
- תתקיים **הערכה מלווה** של התוכנית ע”י הרשות הארצית למדידה והערכה (הראמ”ה)

ה. מימון התוכנית

הרכיבים הממומנים ע”י משרד החינוך וההורים

תקצוב לפי תלמיד עבור ארבעה סלי תקצוב ומתן אפשרות לגמישות בהפעלה במסגרת כל סל (תתאפשר עד 10% גמישות בהעברה מסל לסל): 1. הוראה/הדרכה 2. ניהול 3. העשרה 4. ארוחה קלה.

1. **סל הוראה / הדרכה** – תקצוב למורה בשכר של 75 ₪ ברוטו + עלויות מעסיק (כולל נסיעות) + מע”מ, שעובד משעה 07:30 ועד 13:30 (מתוכם 5 שעות בפועל ושעה להכנה) + תקצוב עבור 3 שעות בגין “פעילות שיא מתוזמנת ארצית” אחת ל-3 שבועות (ניתן להשתמש בתקציב לטובת 2 מדריכים בפרופיל שכר נמוך יותר עפ”י מפתח של לפחות 50 ₪ לשעה ברוטו + עלויות מעסיק (כולל נסיעות) + מע”מ, עבור מדריך בוגר ולפחות 25 ₪ ברוטו + עלויות מעסיק (כולל נסיעות) + מע”מ, עבור מדריך מסייע).

2. **סל ניהול** – תקצוב עבור תקורות לניהול התוכנית כמפורט להלן.

3. **סל העשרה** – תקצוב עבור חומרים מתכלים, פעילויות העשרה ותרבות, “ימים/פעילויות שיא” וכו’.

4. **ארוחה קלה** – תקציב עבור ארוחת עשר. הארוחה אותה יקבלו התלמידים במסגרת תוכנית זו חייבת להיות עפ”י ההמלצות התזונתיות של משרד הבריאות ובהרכב הבא: כריך מלחם או לחמנייה מחיטה מלאה ובו אחד מהמרכיבים הבאים: גבינה עד 5% / טונה / אבוקדו / ביצה / חומוס בתוספת ירק. השתייה המותרת היא מים.

הערה: הסלים יועברו לפי מפתח תקצוב נורמטיבי לפי תלמיד, על פי ממוצע של 28 תלמידים בקבוצה. התקצוב הסופי יהיה בהתאם למספר המשתתפים בפועל בתוכנית (נוכחות תלמידים).

תקצוב לפי מוסד עבור רכיביה תקצוב הבאים:

1. **סל ריכוז** – תקצוב לרכז מצוות ביה”ס בשכר של 75 ₪ ברוטו + עלויות מעסיק (כולל נסיעות) + מע”מ, שעובד משעה 07:00 ועד 14:00 + תקצוב עבור 3 שעות בגין “פעילות שיא מתוזמנת ארצית” אחת ל-3 שבועות. בנוסף, מתוקצבות 9 שעות הכנה לפני תחילת פעילות המסגרות. התקצוב הוא על פי מפתח של רכז למוסד.
2. **אבטחה** – 100% עלות האבטחה לפי מוסד.
3. **מדריך ראשי** – בבתי ספר גדולים (150 תלמידים ומעלה) – תקצוב למדריך ראשי בשכר של לפחות 50 ₪ לשעה ברוטו + עלויות מעסיק (כולל נסיעות) + מע”מ, ושיעבוד משעה 07:30 ועד 13:30 + תקצוב עבור 3 שעות בגין “פעילות שיא מתוזמנת ארצית” אחת ל-3 שבועות (סה”כ בממוצע 31 שעות שבועיות).

"בתי הספר של החופש הגדול"

הערה: התקצוב הנורמטיבי ייקבע לפי מספר הנרשמים ואולם התשלום הסופי יהיה בהתאם למספר המשתתפים בפועל במוסד, בהתאם לנתוני בקרה ממוצעים של 3 השבועות או הצהרת הרשות-הנמוך מביניהם, ובתוספת עד 25% בהיקף המשתתפים בפועל. מקרים חריגים יובאו לדיון בוועדת חריגים.

הערה: תקצוב זה יועבר לרשויות על בסיס הפעלתו של מוסד בתוספת דמי ניהול לתפעול.

השתתפות בעלויות המעטפת בערוצי התקצוב הקיימים

משרד החינוך יתקצב את הרשויות המקומיות באשכולות למ"ס 1-4 של המדד החברתי-כלכלי בגין הסעות התלמידים ובגין סייעות רפואיות ב-100% השתתפות. רשויות באשכולות למ"ס 5-10 יתקצבו בהתאם לשיעור ההשתתפות החל בשנת הלימודים הרגילה ויובהר כי אין בביצוע התוכנית משום יצירת זכאות חדשה לתלמיד, להסעה או לסייעת רפואית, אם לא היה זכאי לכך במהלכה של שנת הלימודים שקדמה למועד ביצוע התוכנית.

הרכיבים הממומנים ע"י השלטון המקומי

- השתתפות הרשויות באשכולות למ"ס 5-10 בהסעות התלמידים בהתאם לקריטריונים הקיימים במהלך שנת הלימודים (במקביל, המשרד יממן את חלקו בהתאמה)
- השתתפות הרשויות באשכולות למ"ס 5-10 בעלות הפעלת סייעות רפואיות בהתאם לשיעור ההשתתפות הנהוג במהלך שנת הלימודים (במקביל למימון חלק המשרד)
- עלויות תקורה ומנהלה לצורך הפעלת התוכנית ברשות המקומית, לרבות העמדת בעל תפקיד מטעם הרשות אשר ירכז את התוכנית ברמה הישובית, בתיאום עם משרד החינוך. יובהר שעומד לרשותה של הרשות המקומית סל "ניהול ותפעול" שניתן לעשות בו שימוש למימון עלויות אלו.
- מימון עלויות תפעול שוטפות בבית הספר – ניקיון, חשמל, מים, טלפון. יובהר שעומד לרשותה של הרשות המקומית סל "ניהול ותפעול" שניתן לעשות בו שימוש למימון עלויות כגון אלו.
- כיסוי ביטוחי הולם לתוכנית, כמפורט במסמכי ה"קול קורא".
- עבור רשויות באשכול 5-10:
 - גביית התשלומים מההורים.
 - סיוע למשפחות מעוטות יכולת אשר יתקשו לעמוד בתשלומים עבור השתתפות ילדיהם בתוכנית.

הערות:

למען הסר ספק, משרד החינוך, המתקצב את הרשויות המקומיות בגין עלויות "ניהול ותפעול", יכיר בכל הוצאה רלוונטית שתוצא לצורך ביצוע התוכנית, ובלבד ששיעור סל עלויות הניהול והתפעול לא יעלה על 15% מסך התקצוב הנורמטיבי (שכולל את ההכנסות הנורמטיביות של הרשות מהמשרד וההורים כפי שהוגדרו במסמך זה, יודגש כי בכל מקרה הרשות לא תחרוג מהתקציב המיועד למימון התוכנית. למען הסר ספק, על הרשויות להעמיד לטובת תלמידי החינוך המיוחד שייכללו בתוכנית את הסייעות ואת מלווי

”בתי הספר של החופש הגדול”

ההסעות, ככל שיש בהם צורך, שכן המשרד מעביר לרשויות תקציב לטובת שכרם גם עבור תקופה זו (הסייעות מתוקצבות עבור 12 חודשים והמלווים בחינוך המיוחד עבור 277 ימים).

תשלומי הורים

הרשויות הכלולות בתוכנית נחלקות לשלוש בכל הנוגע להשתתפות ההורים במימון התוכנית:

- א. רשויות באשכולות למ"ס 1-4: משרד החינוך משתתף במימון מלא של התוכנית המופעלת. ההורים אינם משתתפים במימון התוכנית.
 - ב. רשויות באשכולות למ"ס 5-7: בנוסף להשתתפותו של משרד החינוך במימון התוכנית תהיה השתתפות של הורים, כאשר גובה השתתפותם של ההורים בעלות התוכנית הוא 300 ₪ לכל תלמיד משתתף, לכל פרק זמן.
 - ג. רשויות באשכולות למ"ס 8-10: בנוסף להשתתפותו של משרד החינוך במימון התוכנית תהיה השתתפות של הורים. גובה השתתפותם של ההורים בעלות התוכנית באשכולות אלו הוא 450 ₪ לכל תלמיד משתתף, לכל פרק זמן.
- הערה: ברשויות הכלולות באשכולות למ"ס 5-10 תחויב הרשות המקומית להעמיד מערך מלגות לטובת הורי התלמידים המתקשים לעמוד בתשלומי ההשתתפות.

ו. הנגשת המידע

- משרד החינוך יעמיד לרשות כלל הגורמים [אתר מקוון](#) הכולל מידע פדגוגי ותפעולי וכן מענה לשאלות.
- **חומרים פדגוגיים:** המשרד יפרסם [באתר התוכנית](#) חומרים פדגוגיים והצעות לפעילויות בתחומים הבאים: אמנויות ותרבות בנושא חברות, קריאה להנאה, פעילויות חברתיות-ערכיות, פעילויות בנושא תזונה וחינוך לבריאות, פעילויות העשרה בתחומי הדעת השונים, פעילויות בנושא זה"ב, פעילויות בנושא חינוך פיננסי ועוד.
- **שאלות ותשובות** בכתובת האינטרנט של משרד החינוך: www.edu.gov.il/lomdimbegadol

”בתי הספר של החופש הגדול”

פרק שני - נהלים והנחיות להפעלת התוכנית

כל הפעילות בתוכנית כפופה לחוזרי המנכ”ל הרלוונטיים ובכללם חוזר מנכ”ל קייטנות, פעילות חוץ בית ספרית, הסעות, התמודדות עם ילדים בעלי רגישויות למזון

א. הנחיות בטיחות וביטחון (יש ללחוץ לחיצה כפולה על ההנחיות לפתיחת הקובץ המלא)

מדינת ישראל
משרד החינוך
אגף בכיר לביטחון, שעת חירום ובטיחות סביבתית
סגן מנהל האגף

לכבוד

ראה לוח תפוצה

הנדון: פעילות קיץ תשע”ח - הנחיות ביטחון ובטיחות

1. כללי
א. פעילות קיץ תשע”ח תתחיל לילדי בתי הספר העל-יסודיים ביום חמישי, 21 ביוני 2018, וילדי הגן ובתי הספר היסודיים החל מיום 1 ביולי 2018.
ב. תלמידי מוסדות החינוך המיוחד ממשיכים את הלימודים עד 15 באוגוסט 2018.
ג. תלמידי המגזר החרדי ממשיכים ללמוד עד לתאריכים המפורטים מטה:
(א) פגרת הקיץ לתלמידות בגנים ובתי הספר היסודיים לבנות מתחילה ביום 1-יולי 2018
(ב) פגרת הקיץ לתלמידות בבתי הספר העל יסודיים מתחילה ביום שישי ט”ז בתמוז תשע”ח - 29 ביוני 2018.
(ג) פגרת הקיץ לתלמידים בגנים ובבתי הספר היסודיים והעל יסודיים לבנים מתחילה ביום שישי י”ח באב תשע”ח-20 ביולי 2018, ומסתיימת ביום שישי כ”ט באב תשע”ח-10 באוגוסט 2018.
(ד) פתיחת שנה”ל תשע”ט לתלמידות בגנים ובבתי הספר היסודיים תהיה ביום רביעי-י”ח באלול תשע”ח-29 באוגוסט 2018.
(ה) פתיחת שנה”ל תשע”ט לתלמידות בעל-יסודי תהיה ביום שלשי י”ח באלול תשע”ח-21 באוגוסט 2018.
(ו) פתיחת שנה”ל תשע”ט לתלמידים גני ילדים+יסודי+על יסודי תהיה ביום ראשון א’ באלול תשע”ח-12 באוגוסט 2018.
ד. פתיחת שנה”ל תשע”ט לכלל תלמידי מערכת החינוך תהיה ביום ראשון-כ”ב באלול תשע”ח-2 בספטמבר 2018

2. מטרות הפעילויות השונות

- א. יצירת רצף חינוכי בין סיום שנת הלימודים לתחילתה בין התלמיד למחנך/מדריך.
- ב. יצירת מסגרות חינוכיות שונות להעסקת הילדים במהלך החופשה.
- ג. הקטנת היקף הפגיעה במשק על ידי המשך עבודתם של ההורים.
- ד. הורדת מקרי האלימות של בני נוער כתוצאה משעמום.

רחוב דבורה הנביאה 2, ת”ד 292, ירושלים 9100201 טל’ 02-5603002 פקס 02-5603716 | <http://www.education.gov.il/bitachon>
شارع شبطي يسر انيل 2, اورشليم-القدس, 9100201 هاتف 02-5602467 فاكس 02-5603716 | www.edu.gov.il
shanly@education.gov.il

עמוד 1 מולך 18

"בתי הספר של החופש הגדול"

ב. תחומי אחריות

פירוט ההנחיות	נושא/ תחום
- מנהל אגף החינוך ברשות יוביל את התוכנית ברשות בשיתוף עם המפקח המתכלל. מנהל אגף החינוך יהיה שותף בוועדת ההיגוי הרשותית, יבנה את תוכנית העבודה הרשותית ויהיה מעורב בכל שלבי הכנת התוכנית וביישומה בפועל. - מנהל אגף החינוך יוודא כי לא יגבה מההורים תשלום נוסף עבור הפעילות במסגרת בתי הספר של החופש הגדול, מעבר לסכומים שנקבעו בהסכם עם השלטון המקומי. - במידה והרשות רוצה להאריך את הפעילות מעבר לשעה 13.00 או לימים נוספים, יכולה היא לעשות זאת בגביה, ולנהל זאת בנפרד מהפעילות המתוקצבת ע"י המשרד.	מנהל אגף חינוך
- בכל בית ספר בו מופעלת התוכנית יופעל רכוז בית ספרי אשר יהיה אחראי על ארגון התוכנית בבית הספר ועל יישומה. - עותק של התוכנית הבית ספרית המאושרת ע"י הפיקוח, יועבר לרשות. - רכוז התוכנית יהיה אך ורק עובד הוראה (רצוי מצוות בית הספר) שיקבל שכר בגין עבודתו בתוכנית. - מנהל ביה"ס רשאי לבחור אם לשמש בעצמו כרכוז בתוכנית בתמורה לשכר כאמור. - בתפקיד רכוז רשאי לשמש אך ורק אדם בעל תעודת הוראה או בוגר אוניברסיטה בתחום החינוך או בוגר מכללה להוראה מוכרת ובעל ותק של 3 שנות הוראה לפחות. - כל רכוז בית ספרי מחויב ב- 3 שעות הכשרה שתתקיים ברשות ע"י מפקח מינהל חברה ונוער. הכשרה זו מהווה תנאי לקבלת אישור הפעלה לתוכנית בבית הספר. - על הרכוז לנהל תיק רכוז קייטנה (רשימת תלמידים, בדיקת נוכחות יומית, טלפונים חיוניים, אישורי הפעלה וכו') בסיום הפעילות תיק זה יועבר לרשות המקומית ויישמר למשך שנתיים. - הרכוז אחראי על ריכוז כל פעילויות התוכנית בבית הספר וממונה על הקשר עם התלמידים, המדריכים וההורים. - באחריות הרכוז הבית ספרי לקיים מפגש מקדים עם צוות המדריכים בתוכנית. - על הרכוז לוודא כי כל המדריכים בתוכנית מכירים את הנהלים וההנחיות, לרבות חוזרי מנכ"ל הקשורים להפעלת התוכנית ופועלים בהתאם להם. - באחריות הרכוז הבית ספרי לקיים ישיבות צוות קבועות עם מדריכי התוכנית לצורך תיאום ציפיות, הכנת תוכנית עבודה וחלוקת תפקידים. - באחריות הרכוז הבית ספרי לעדכן את מנהל אגף החינוך אודות אירועים חריגים שהתרחשו בשעות הפעילות, ראו נוהל טיפול באירועי אלימות ובאירועים חריגים בהמשך המסמך. - באחריות הרכוז לקיים מפגש מקדים עם ההורים. - הרכוז אחראי ליידע ולשתף את ההורים בתוכנית הפעילות. - באחריות הרכוז הבית ספרי לדווח להורים על כל פעילות או אירוע חריג. - על הרכוז הבית ספרי לשתף פעולה עם צוותי הבקרה והערכה של התוכנית. - בעת ביצוע הבקרה, הרכוז יתלווה לבקר ויאשר בחתימה את מספרי התלמידים הנוכחים בפועל בזמן הבקרה בכל אחת מקבוצות הפעילות. - הרכוז הבית ספרי יפעל על פי הנחיות המשרד.	הרכוז הבית ספרי
בבתי ספר גדולים, בהם נרשמו 150 תלמידים ומעלה, בשכבות א-ג, ימונה מדריך ראשי. המדריך הראשי ישמש כעוזר למנהל / רכוז התוכנית בכל הנושאים. במקרה של פיצול	מדריך ראשי

"בתי הספר של החופש הגדול"

נושא/ תחום	פירוט ההנחיות
	הפעילות לשניים, יהיה המדריך הראשי אחראי על החלק האחד וישמש גם כמנהל על כל המשתמע מתפקיד זה, ועל החלק השני יהיה אחראי מנהל התוכנית. • בתפקיד המדריך הראשי ראשי לשמש רק מי שהינו מדריך בוגר בן 18 ומעלה, בעל ניסיון בעבודה עם ילדים, ועונה על אחד או יותר מהתנאים הבאים: בעל תעודה של מדריך מוסמך, או בוגר אוניברסיטה, או סטודנט להוראה/ סטודנט / מדריך מתוך מאגר תוכניות העשרה של המשרד. •

ג. הנחיות כלליות להפעלת התוכנית

נושא/ תחום	פירוט ההנחיות
בטחון	על הרכז לעמוד בכל הנחיות הביטחון והבטיחות כפי שנקבעו ע"י מפקח קייטנות ארצי והועברו בתדירות לרכזים ברשות, ובכללם לקיים תרגיל פינוי בחירום.
נהלי בטיחות וביטחון	כל שימוש בציד עזר כגון: מספריים ומהדקים יהיה תחת השגחה קפדנית של מבוגר. כל החפצים החדים וחמים יישמרו הרחק מהישג ידם של הילדים. באחריות המפעיל לוודא כי כל הציד המוגש לילדים יהיו בעלי תו תקן (כגון: דבק, פלסטלינה, חומר וכו'). השימוש בציד ובחומרי יצירה ייעשה עפ"י חוזרי המנכ"ל העוסקים בבטיחות על הרכז הבית ספרי: • ליידע את כל מדריכי התוכנית אודות המיקום של עזרי הבטיחות והביטחון כגון: תיק עזרה ראשונה, מטפי כיבוי אש, לחצן מצוקה, קלסר נוכחות. • לתלות במקום בולט מספרי הטלפונים למקרה חירום, את ההוראות לעזרה ראשונה ואת מיקום עזרי הבטיחות. • להנחות את כל מדריכי התוכנית אודות אופן הפעלת עזרי הבטיחות.
אישור משטרה- עבירות מין	בהתאם לחוק "למניעת העסקה של עברייני מין במוסד המכוון למתן שירות לקטינים ה"חוק התשס"א-2001 " מחויבים כל מדריכי התוכנית הגברים (מורים בפועל, מדריכים, סטודנטים, עובדים ממלאי מקום, נהגים בהסעות וכו') באישור המשטרה על היותם "נקיים" מעבירות מין. פירוט וטפסים ניתן להוריד בקישור 1, בקישור 2.
יציאה מכותלי בית הספר	חל איסור מוחלט לצאת משטח בית הספר בשעות פעילות התוכנית ללא תכנון וקבלת אישור, מראש עפ"י הנהלים הנהוגים במהלך שנה"ל ותיאום מראש בלשכה לתיאום טיולים (תוך שימוש בסמל המוסד הקבוע של בית הספר). לפני יציאה לפעילות (למשל: ימי שיא) על הרכז הבית ספרי ליצור קשר עם הקב"ט העירוני ולקבל ממנו הנחיות ביטחון. הכול בהתאם לחוזר מנכ"ל בנושא טיולים ויציאה מכותלי בתי הספר, (בעיקר פרקים 3,4,5)

"בתי הספר של החופש הגדול"

פעילות רחצה בבריכה	במידה ותתקיים פעילות היא תתבצע עפ"י חוזר מנכ"ל המעודכן לרחצה בבריכה. רצ"ב בסעיף א' "הנחיות ביטחון ובטיחות" קובץ מטעם האגף הבכיר לביטחון בטיחות ושע"ח מטעם משרד החינוך, הכולל בתוכו גם דגשים לפעילות רחצה בריכה כדי להמליץ למנהל/רכזי התוכנית "בתי הספר של החופש הגדול" לבצע את הרחצה בדרך הטובה והבטוחה ביותר. שימו לב, קובץ זה אינו מחליף את חוזר מנכ"ל "פעילויות חוץ-בית-ספריות – הבטחת הבטיחות בפעילויות המתקיימות מחוץ למוסד החינוכי: סיורים, פעילויות שדה ושטח ופעילויות מים", אלא מהווה תוספת בלבד.
הסעות ילדים	בנושא זה הנהלים הם בהתאם לכתוב בחוזר מנכ"ל תשע"ד/1(ב) סעיף 3.3-6 וכן, עפ"י הנחיות נוספות שיתפרסמו ע"י משרד החינוך בהקשר לתוכנית "בתי הספר של החופש הגדול"
שעת פתיחת התוכנית	שערי בית הספר במהלך התוכנית ייפתחו בשעה 07:45. רשאי רכו התוכנית, בתיאום עם קב"ט מוסדות חינוך ברשות להקדים את פתיחת השערים לשעה 7:30 ובתנאי שישנו מבוגר מורה/מדריך ראשי תורן שקולט את התלמידים.
תורניות מדריכים	כדי להבטיח את בטיחות התלמידים בעת ההפסקות, על הרכז הבית ספרי למנות מורים / מדריכים תורנים בשטח בית הספר ולקבוע שטחי אחריות לשם הסדרת פעילותם של התלמידים בהפסקה ולשם פיקוח עליה, כדי למנוע התנהגות מסוכנת ומשחקים מסוכנים העלולים לגרום לתאונות. תורנות המורים תתבצע בבוקר משעת פתיחת שערי בית הספר וכן בהפסקות שבין הפעילויות. כל זאת בהתאם לחוזר מנכ"ל סב/6 ב'
הצהרות בריאות	על רכו התוכנית לדאוג כי כל ההורים יחתמו על אישור העברת תוכן הצהרות הבריאות לצוות התוכנית "בתי הספר של החופש הגדול" על הרכז לפעול ולעדכן במידת הצורך את הצוותים החינוכיים, אודות תוכן הצהרות הבריאות. מצב קובץ לחתימת הורים בעברית ובערבית.

ד. נהלים בנושאי התכנסות, איחוד כיתות, נוכחות ושחרור הילדים

נושא/ תחום	פירוט ההנחיות
תחילת פעילות ובדיקת נוכחות	כל מדריך יבצע בקבוצתו בדיקת נוכחות מדי יום עם תחילת הפעילות בתוכנית ולאחר הפסקת האוכל. דפי הנוכחות יועברו לרכז הבית ספרי לצורך תיעוד. על כל היעדרות של ילד מפעילות בתוכנית הנמשכת למעלה מיומיים יש לדווח לרכז הבית ספרי. על הרכז הבית ספרי ליצור קשר עם הורי ילד שנעדר החל מהיום השלישי להיעדרותו. לצורך בדיקת הנוכחות הכנו עבור בתי הספר קובץ אקסל (רצ"ב) בו תתועד נוכחות התלמידים בתוכנית (בחינוך הרגיל ובחינוך המיוחד). הקובץ בנוי כך שבכל קבוצה ניתן לרשום עד 40 תלמידים בחינוך הרגיל ו- 12 תלמידים בחינוך המיוחד. כל גיליון בקובץ מיועד לאחת הקבוצות. עם תחילת הפעילות והחלוקה לקבוצות, על הרכז למלא את שמות התלמידים בכל אחת מהקבוצות תוך ציון שכבת הגיל. המדריכים יבדקו נוכחות בבוקר ולאחר הפסקת

”בתי הספר של החופש הגדול”

האוכל, (לנוחיות בדיקת הנוכחות ניתן להדפיס את הקובץ) ויעבירו את המידע לרכז הבית ספרי. בעת ביקור הבקרים בבתי הספר, הרכזים יתבקשו לאפשר את צילום קובץ הנוכחות. לשימושכם קבצי אקסל לריכוז הנוכחות: בדיקת נוכחות - ח.ר. תשע"ח דיווח נוכחות – חינוך רגיל בדיקת נוכחות - חנ"מ תשע"ח דיווח נוכחות – חינוך מיוחד בסוף תקופת הפעילות, על הרכז הבית ספרי, להעביר לרשות את קבצי בדיקת הנוכחות המקוריים (וכל קובץ רלוונטי אחר הקשור להפעלת התוכנית). על המאבטח להימצא ליד שער בית הספר כדי לוודא שכל הילדים הרשומים ייכנסו למקום הפעילות וייצאו בשעות הסיום בליווי מבוגר. אין לעזוב את מקום פעילות התוכנית לפני שהילד האחרון עוזב את שטח בית הספר. (לפחות מבוגר אחד חייב להישאר). לאחר שאחרון הילדים נכנס לבית הספר, על המאבטח להקפיד לנעול את שער ביה"ס.	
שעת סיום הפעילות בתוכנית היא 13:00. אין לשחרר ילדים לפני השעה 13:00. במקרים חריגים בהם יש צורך לשחרר ילד לפני שעת סיום הפעילות, יחתים הרכז הבית ספרי את ההורים על טופס שחרור מוקדם. ניתן לשחרר ילד שלא ע"י ההורים רק במקרה של אישור חתום מראש ובכתב מההורים. אין לשלוח ילד עם מלווה אחר או הורה של אחד הילדים האחרים ללא קבלת אישור מפורש מההורים. במקרים בהם המלווים המורשים אינם יכולים להוציא את הילד ממסגרת התוכנית, יש לקבל את אישור ההורים בכתב לפני שחרור הילד עם מלווה מבוגר אחר. אין לאפשר בשום מקרה איסוף ילדים ע"י קטינים בני פחות מ-12 שנים. אם אין מגיעים לאסוף את הילד לאחר זמן סביר ואין אפשרות ליצור קשר עם הוריו או בני משפחתו, יידע הרכז את מנהל אגף החינוך וערוך עימו התייעצות לגבי המשך הטיפול במקרה. אין לקחת ילד שהושאר בבית הספר לביתם של אנשי הצוות. לפני נעילת מקום הפעילות יש לערוך סריקה מדוקדקת של כל המבנה כולל: המחסן, השירותים, החצר וחדרי הביטחון על מנת לוודא כי אף ילד לא נשאר בתחומיו.	סיום יום הפעילות ושחרור מוקדם של ילדים

ה. נהלים בנושא הזנה ומהלך הארוחה

פירוט ההנחיות	נושא/תחום
יש להקפיד לשטוף ידיים במים זורמים ובסבון לפני הארוחה ולאחריה, וכן אחרי שימוש בשירותים. הנחיה זו כוללת את הילדים ואת הצוות כאחד.	היגיינה וארגון הקבוצה

"בתי הספר של החופש הגדול"

פירוט ההנחיות	נושא/תחום
על הרכז ועל המדריכים לדאוג שמקום האכילה יהיה אסתטי, מואר, מאוורר ונקי והשולחנות יהיו ערוכים בצורה נאה. הגישה לשולחנות תהיה בטיחותית ונוחה, והישיבה תהיה מרווחת. כוסות השתייה האישיות או בקבוקי השתייה יהיו מסומנים. השתייה תוגש עם הגשת המזון. בשעת הארוחה מדריך מצוות התוכנית חייב להיות נוכח. בכל כיתה בה אוכלים, ימצא גליל של שקיות פלסטיק לאיסוף אשפה. השאריות יאספו בשקיות והאשפה תפונה מיד בגמר הארוחה למכל אשפה מרכזי בחצר (לא בכיתות), באופן מאורגן על ידי תורני הקבוצה. ניתנת אפשרות לרשות/מוסד להכין את הארוחה עם התלמידים. במקרים כאלה יש להקפיד כי הרכב המזון שיוגש יהיה בריא, טעים, טרי ואסתטי וכמובן על פי הרכב המזון המומלץ של משרד הבריאות.	לקראת הארוחה
הארוחה אותה יקבלו התלמידים במסגרת תוכנית זו חייבת להיות עפ"י ההמלצות התזונתיות של משרד הבריאות ובהרכב הבא: - כריך מלחם או לחמנייה מחיטה מלאה ובו אחד מהמרכיבים הבאים: גבינה עד 5%, טונה, אבוקדו, ביצה, חמוס בתוספת ירק. - אין לכלול בארוחה או במהלך יום הפעילות ממתקים או מוצרי מזון עתירי סוכר או עתירי שומן	הרכב הארוחה
המדריך יחלק את המזון בזמן שהילדים יושבים.	חלוקת המזון
אם עפ"י מנהג המקום נהוג לברך, יש לברך לפני הארוחה ואחריה.	ברכות
רגישות יתר (אלרגיה) מיידית למזון היא תגובה של מערכת החיסון בגוף לחלבונים אלרגנים של מזונות שונים. התגובה מערבת כמה מערכות בגוף ובאה לידי ביטוי בתסמינים שונים וברמות שונות, מרמה קלה ועד לרמה מסכנת חיים. התגובה לחשיפת ילד למזון שהוא אלרגי אליו יכולה להופיע מיד או עד כשעתיים לאחר החשיפה, ובמקרים נדירים גם לאחר ארבע שעות. רגישות יתר למוצרי מזון כוללת מגוון של מזונות העלולים לגרום לתגובה כגון: חלב, שומשום, אגוזים, בוטנים, דגים או ביצים. בנוסף מתלמידים החולים בצליאק יש למנוע מאכלים המכילים גלוטן. לכן יש לשמור שלא ייחשפו למזונות הכוללים רכיבים אלה ומאידך לדאוג שיצרכו תחליפים מתאימים. לילדים בעלי רגישות יתר למזון יש לדאוג להזנה מתאימה ולדווח לספק המזון. יש לתלות במקום בולט הגלוי במידת האפשר רק לצוות התוכנית את שמות הילדים הרגישים למזון ואת המזונות שמהם עליהם להימנע. בקבוצות שבהן נמצאים ילדים הסובלים מאלרגיה למזון, צריך להקפיד שהילדים שלא תמיד מודעים למצבם, לא יחליפו ביניהם ארוחות או כלי אוכל. יש להקפיד על ניקיון השולחנות. בכל מקרה של דיווח הורה על רגישות או על אלרגיה למזון יש לפעול כדלהלן: אי אספקה או הפסקת ההזנה לתלמיד הנדון לאלתר.	התמודדות עם רגישויות למזון

”בתי הספר של החופש הגדול”

נושא/תחום	פירוט ההנחיות
	- הנחיית ההורים על מחויבותם לצייד התלמיד במזון מהבית. - המצאת אישור רפואי מהרופא המטפל אודות הרגישות ממנה הילד סובל. - האישור הרפואי יועבר בפקס או במייל לרכז הבית ספרי בציון: שם ביה"ס, כיתה ומספר טלפון של ההורה והמורה של התלמיד. חוזר מנכ"ל בנושא התמודדות עם רגישות יתר למזון בקרב ילדים חוזר מנכ"ל בנושא תלמידים החולים במחלת הצליאק
שימוש בשאריות מזון	עפ"י הנחיות משרד הבריאות מזון שלא נצרך באותו יום יושמד. יש להשליך לאשפה את כל שאריות המזון. אין לשמור, לאחסן או לעשות כל שימוש שהוא בשאריות מזון או מזון מאוחסן שאריותו נפתחה (כמו שימורים). במזון מסוג זה עלולים להתפתח במהירות חיידקים הגורמים להרעלת מזון קשה. לפיכך יש לשמור את הצידניות מחוץ לדלת הכיתה. כמו כן חל איסור מוחלט להוציא משטח המוסד שאריות מזון מארוחות הילדים מכל סיבה שהיא.

ו. נהלים לטיפול באירועי אלימות ובאירועים חריגים

נושא/תחום	פירוט ההנחיות
נוהל טיפול באירועי אלימות ובאירועים חריגים בבתי הספר	ככלל, בכל אירוע אלימות או אירוע חריג יש לנהוג עפ"י חוזר המנכ"ל הדן באירועי אלימות - אקלים חינוכי מיטבי והתמודדות מוסדות חינוך עם אירועי אלימות וסיכון הרכז הבית ספרי יפעל עפ"י האמור בחוזר מנכ"ל קידום אקלים בטוח והתמודדות עם אירועי אלימות במוסדות החינוך. ויעדכן באופן מיידי את מנהל אגף החינוך ברשות.

ז. נהלים במתן שירותי עזרה ראשונה

נושא/תחום	פירוט ההנחיות
שירותי עזרה ראשונה	אין צורך במגיש עזרה ראשונה בבתי הספר הפועלים במסגרת התוכנית. שרותי מד"א הפועלים במהלך השנה, ימשיכו לפעול גם בחודש יולי. עפ"י הוראות הקבע בחוזר תשע"ד/1 (א) סעיף 2.2-83. יש לפרסם במקום בולט את מספר הטלפון לשירותי עזרה ראשונה.

"בתי הספר של החופש הגדול"

ח. נהלי דיווח על תאונה, בדיקה והפקת לקחים

פירוט ההנחיות	נושא/ תחום
ההנחיות מבוססות על המידע בחוזר מנכ"ל "קייטנות ומחנות קיץ" במקרה שהתרחשה תאונה ואחד התלמידים נפגע יש לפעול כדלהלן: - מנהל/רכז התוכנית יבדוק את האירוע ואת הנסיבות ואת הגורמים שהביאו להתרחשותו. המנהל/הרכז לא יסתפק בבדיקת הגורמים הישירים לתאונה, אלא יבדוק גם את הגורמים העקיפים: מיומנות המדריכים וכשירותם, תקינות הציוד והמתקנים, התאמת הפעילות לגיל התלמידים ועוד. - לאחר שנבדקו נסיבות האירוע ונקבעו המסקנות והלקחים, ימלא מנהל/רכז התוכנית טופס "דוח תאונה" (ראה בנספח 6), וישלח אותו למפקח הכולל על ביה"ס, למפקח על מינהל החברה והנוער ברשות ולמחלקת החינוך של הרשות המקומית. באירועים הקשורים במזון, בתברואה, במים ובהתייבשות יש לשלוח את דוח הסיכום גם לשכה המחוזית של משרד הבריאות. עותק מטופס זה יוכנס לתיק הריכוז הבית ספרי. - מנהל/רכז התוכנית יאסוף את צוות המורים/המדריכים, יעדכן אותם בדבר האירוע וייתרך אותם בדבר הפעולות שיש לנקוט בעקבות הלקחים שנלמדו. - במקרה של תאונה קשה ידווח רכז התוכנית על האירוע לרשות המקומית ולמפקח הכולל של משרד החינוך ויפעל בהתאם להנחיותיו.	דיווח על מצב בו נפגע תלמיד

ט. בחירת מופע תרבות איכותי וקריטריונים להערכתו

פירוט ההנחיות	נושא/ תחום
לקראת בחירת מופע תרבות מומלץ: - לבנות "ועדת רפרטואר" רשותית שתדון במופעי התרבות - להתבסס על מאגרים שעברו תהליכי בקרה ואישור של המשרד, כגון: סל תרבות ארצי - ללמוד מניסיון אחרים - לקבל חוות דעת של מי שהתנסה - לצפות במופע לפני הזמנתו ולהתרשם ממנו	לקראת בחירת מופע תרבות
- המופע מעורר עניין ולמידה חדשה - המופע מעלה סוגיות חברתיות ערכיות הרלוונטיות לחיי הלומדים - המופע מותאם לגיל הצופים בכל הקשור לשפה המדוברת, למסרים המועברים ולרמת החשיבה של הצופים - המופע מאפשר ללומדים לגלות מעורבות פעילה (בשירה, בשיח, בתנועה) - המופע מתאים למסרים, לתרבות, למערכת הערכים והרעיונות, לדפוסי ההתנהגות המשותפים ולהווי החיים של הצופה - המופע מרחיב ומעשיר את הנושא המרכז	קריטריונים לבחינת מופע תרבות איכותי

”בתי הספר של החופש הגדול”

י. בחירת תכניות העשרה

פירוט ההנחיות	נושא/תחום
תכניות העשרה לבתי הספר ייבחרו בתאום מנהל אגף החינוך ברשות.	לקראת בחירת תכניות העשרה
הלימה בין המטרות והדגשים שבתוכנית לצורכי בית הספר והרשות התאמה לקהל היעד (גיל / מגדר / מגזר...) הלימה לנהלים ולמדיניות משרד החינוך תכנים הרלוונטיים לעולם הילד גיוון בשיטות ובעזרי הוראה תרומת התוכנית ביחס לתכניות אחרות ומתן מענה לצרכים שהוגדרו התנאים, הציוד והחומרים הנדרשים להפעלת התוכנית תקצוב התוכנית כוח האדם והכשרתו - אין לבחור תכניות העשרה שאינן מתאימות לקהל היעד או אינן פועלות בהלימה לנהלים ולמדיניות המשרד - יש לבחור תכניות העשרה מבין התכניות המופיעות במאגר התכניות של משרד החינוך.	קריטריונים לבחירת תכניות העשרה

יא. סייעות רפואיות

פירוט ההנחיות	נושא/תחום
תלמידי החינוך הרגיל שהינם בעלי צרכים רפואיים ייחודיים הנדרשים לסיוע בביצוע הטיפולים הפולשניים בשגרה או בפעולות למניעת מצבים מסכני חיים וקבלו אישור לסייעת רפואית מטעם הוועדה הבין משרדית לסייעות רפואיות בחינוך הרגיל במהלך שנת הלימודים תשע”ה, זכאים לקבלת הסיוע לאותן מטרות ועל פי ההיקף שאושר על ידי הוועדה ובלבד שלא יעלה על 5 שעות ליום פעילות. (גם במידה ובמהלך שנת הלימודים קבלו אישור להיקף סיוע גדול יותר בשל אופק חד”ש, יוח”א, ציל”ה או מיל”ת) משרד החינוך יתקצב את הרשויות המקומיות באשכולות למ”ס 1-4 של המדד החברתי-כלכלי בגין סייעות רפואיות ב-100% השתתפות. רשויות באשכולות למ”ס 5-10 יתוקצבו בהתאם לשיעור ההשתתפות החל בשנת הלימודים הרגילה. על הרשות המקומית להגיש לוועדה לסייעות רפואיות בחינוך הרגיל עד לתאריך 1 בספטמבר 2018 דוח ביצוע הכולל את הפרטים הבאים: שם התלמיד, תעודת זהות, סמל מוסד, היקף שעות העסקת הסייעת בקיץ. רשות שלא תגיש את דוח הבצוע עד התאריך הנקוב יקוזז התקציב שהועבר אליה לצורך העסקת הסייעת.	סייעות רפואיות

”בתי הספר של החופש הגדול”

נספחים

נספח 1 – תהליך פתיחת התוכנית ברשות, ובבית הספר

מבצעי הפעולה	הפעולה	לוח	הערות
רשות + פקוח ²	הקמת ועדת היגוי רשותית ובחירת הגוף המפעיל	עד 20.4	
	תכנון התוכנית ברשות: מנגנוני הפעלה, כוח האדם, ההיבטים פדגוגיים של התוכנית, תכניות העשרה שיפעלו...	עד 20.4	
	הקמת קרן סיוע למשפחות מעוטות יכולת	אפריל - מאי	
	הנגשת מידע להורים	עד 15.5	
	בחירה ומינוי רכזים בית ספריים ומפגש עמם להכוונה ולקבלת החלטות	עד 30.4	
	הערכות בנושא אבטחה ובטיחות	עד 30.5	
	תדריך הרכזים הבית ספריים בנושאי בטחון, בטיחות והזנה, באחריות מפקח מינהל חברה מחוזי ונוער רשותי וקב"ט רשותי	עד 10.6	התדריך מהווה תנאי לקבלת אישור הפעלה
	גיוס כוח אדם וחתימה על חוזה העסקה עם בעלי התפקידים הנדרשים להפעלת התוכנית במוסדות החינוך בהלימה למפורט בחוברת ההפעלה	עד 10.6	
	אישור התוכנית הרשותית על ידי המפקח המתכלל ומנהל אגף החינוך	עד 10.6	אישור זה מהווה תנאי לפתיחת התוכנית
	אישור הפעלה לתוכנית הרשותית ע"י מפקח מינהל חברה ונוער	עד 10.6	אישור זה מהווה תנאי לפתיחת התוכנית
	רישום תלמידים	עד 20.6	
	ארגון הסעות ככל שנדרש	עד 30.5	
	התקשרות עם ספק הזנה	עד 30.5	
	התקשרות עם ספקי תכניות העשרה וספקי מופעי תרבות	מאי - יוני	
	גביית תשלום מההורים	מאי - יוני	
	הגשת דוחות ביצוע	1.8 – 15.10	
בית ספר	בחירה ומינוי רכז בית ספרי	עד 30.4	
	בניית תוכנית בית ספרית (על ידי הרכז שנבחר)	עד 30.5	
	קיום מפגש עם הורים (על ידי הרכז שנבחר)	עד 5.6	
	אישור התוכנית ע"י המפקח הכולל	עד 5.6	
	פתיחת התוכנית בבתי"ס	1.7	

² בכל ההיבטים הפדגוגיים

"בתי הספר של החופש הגדול"

נספח 2 – פעילויות שיא מתוזמנות ארצית

א. פעילות שיא ילדים והורים בנושא "מפליגים עם סיפורים"

אוכלוסיית היעד : תלמידי כיתות א'-ג' והוריהם

המועד : יום רביעי, ו' באב תשע"ח, 18.7.18

בין השעות : 17.00-19.00

הפעילות המוצעת :

- **המחזה** - התלמידים יציגו בפני הוריהם הצגה קצרה הקשורה לנושא השנתי: "מפליגים עם סיפורים". בשילוב קטעי נגינה/שירה/דרמה/תנועה. תוכני ההצגה יתבססו על טקסטים וספרים אליהם ייחשפו התלמידים במהלך התוכנית.
- **בחינת מסרים וערכים ביצירות ספרותיות** - לימוד משותף של ההורים וילדיהם סביב יצירות ספרותיות. בעקבות העיון ביצירות ובחינת המסרים החברתיים-ערכיים ייצרו ההורים וילדיהם תוצר אומנותי משותף.
- **סיור בתערוכה** - ההורים וילדיהם יסיירו בתערוכה בית-ספרית בה יוצגו תוצרי הפעילות שהפיקו התלמידים במסגרת "בתי"ס של החופש הגדול".

ב. יום ילדים ונוער - בסימן "מעורבות חברתית בקהילה"

אוכלוסיית היעד : תלמידי כיתות א'-ג'

המועד : יום חמישי, ז' באב תשע"ח, 19.7.18

בין השעות : 10:00 – 13:00

הפעילות המוצעת :

פעילות משותפת לתלמידי כיתות א'-ג' ולתנועות הנוער בסימן: "מעורבות חברתית בקהילה". המשתתפים יפעלו בתחנות שונות במיקוד על הדרכים לגלות מעורבות חברתית בכל גיל ובחופשת הקיץ.

”בתי הספר של החופש הגדול”

תוכנית רשותית

לשנה”ל תשע”ח

הרשות: _____

המחוז: _____

ראש הרשות: _____

מנהל מחלקת החינוך ברשות: _____

המפקח המתכלל על בתיה”ס ברשות: _____

מפקח כולל על בתיה”ס שבחינוך המוכש”ר: _____

המפקח על מינהל חברה ונוער ברשות: _____

"בתי הספר של החופש הגדול"

נושא מרכז לקיץ תשע"ח: "מפליגים עם סיפורים"

אודות הרשות:

החזון והתפיסה החינוכית ברשות:

מי הגוף שיפעיל את התוכנית ברשות?

הרשות עצמה / זכיון חיצוני

במידה והרשות אינה מפעילה את התוכנית בעצמה יש לציין את שם הגוף המפעיל.
במידה ויש יותר מגוף מפעיל אחד יש לציין לגבי כל גוף מפעיל אילו מוסדות הוא מפעיל.

”בתי הספר של החופש הגדול”

בתי ספר ברשות

שם בית הספר	סמל מוסד	שם המנהל/ת ביה"ס	מעמד (רשמי, מוכש"ר חרדי, מוכש"ר שאינו חרדי)	הפיקוח (מ"מ, ממ"ד, חרדי)	שם מנהל/ רכז התוכנית	מס' נרשמים			מספר קבוצות	אישור תוכנית בית ספרית ע"י מפקח כולל	אישור תוכנית בית ספרית ע"י מפקח/ת מינהל חברה ונוער
						א	ב	ג			

”בתי הספר של החופש הגדול”

תכניות ההעשרה שנרכשו במסגרת התוכנית (יש למרקר פעילויות שנרכשו בדגש ליישום הנושא המרכזי)

שם ביה"ס	סמל מוסד	שכבת הגיל	שם התוכנית (1)	שם הספק המפעיל (1)	שם התוכנית (2)	שם הספק המפעיל (2)	שם התוכנית (3)	שם הספק המפעיל (3)

"בתי הספר של החופש הגדול"

פעילויות חוץ בית ספריות המתוכננות במסגרת התוכנית (יציאה למוזיאונים / טיולים...) (יש למרקר פעילויות שנרכשו בדגש ליישום הנושא המרכז)

שם ביה"ס	סמל מוסד	שכבת הגיל שתצא לפעילות	שם, תאריך ומקום הפעילות (1)	שם, תאריך ומקום הפעילות (2)	שם, תאריך ומקום הפעילות (3)	הערות

פעילויות שיא מתוזמנות ארצית (פעילויות חובה)

- ביום ד', ו' באב תשע"ח ה- 18-7-2018 בין השעות 17:00 ל- 19:00 תתקיים פעילות משותפת להורים וילדים בדגש הנושא המרכז השנתי—"מפליגים עם סיפורים".
- ביום ה', ז' באב תשע"ח ה- 19-7-2018 בין השעות 10:00 ל- 13:00 תתקיים פעילות משותפת לתלמידי כיתות א-ג ולתנועות הנוער בסימן מעורבות חברתית בקהילה.

”בתי הספר של החופש הגדול”

יש לצרף לתוכנית הרשות את התכניות הבית ספריות של כלל בתי הספר ברשות.

אישור התוכנית הרשותית

1. אישור המפקח המתכלל :	חתימה _____	תאריך : _____
2. אישור מפקח בחינוך המוכש"ר	חתימה _____	תאריך _____
3. אישור מנהל מחלקת חינוך :	חתימה _____	תאריך : _____
4. אישור מפקח מינהל חברה ונוער :	חתימה _____	תאריך : _____

"בתי הספר של החופש הגדול"

נספח 4: תוכנית בית ספרית

תוכנית עבודה בית ספרית - קיץ תשע"ח

שם הרשות: _____

שם בית הספר: _____ סמל מוסד _____

מעמד: רשמי / מוכש"ר

פיקוח: ממלכתי / ממלכתי דתי / חרדי

כתובת בית הספר: _____

רחוב _____ מס' _____ ישוב _____ מיקוד _____ ת.ד. _____

מס' טלפון בבית הספר: _____ מס' פקס: _____

שם המפקח/ת המתכלל/ת: _____

שם רכז התוכנית בבית הספר: _____ תפקידו בבית הספר: _____

טלפון נייד של הרכז: _____ מייל הרכז: _____

בבתי ספר בהם 150 תלמידים ומעלה:

שם המדריך ראשי בבית הספר: _____ תפקידו בבית הספר: _____

טלפון נייד של המדריך הראשי: _____ מייל המדריך הראשי: _____

מס' תלמידים בתוכנית:

שכבת גיל	מספר תלמידים	מספר קבוצות	הערות
א – חינוך רגיל			
ב – חינוך רגיל			
ג – חינוך רגיל			
א – חינוך מיוחד			
ב – חינוך מיוחד			
ג – חינוך מיוחד			

סה"כ קבוצות: _____ סה"כ תלמידים: _____

"בתי הספר של החופש הגדול"

פעילויות שיא מתוזמנות ארצית (פעילויות חובה)

- ביום ד', ו' באב תשע"ח ה- 18-7-2018 בין השעות 17:00 ל- 19:00 תתקיים פעילות משותפת להורים וילדים בדגש הנושא המרכז השנתי – "מפליגים עם סיפורים".
- ביום ה', ז' באב תשע"ח ה- 19-7-2018 בין השעות 10:00 ל- 13:00 תתקיים פעילות משותפת לתלמידי כיתות א-ג ולתנועות הנוער בסימן מעורבות חברתית בקהילה.

פירוט פעילויות העשרה שנרכשו (יש למרקר פעילויות שנרכשו בדגש ליישום הנושא המרכז השנתי)

שם הפעילות	תחום	מיועדת לכיתות	הספק המפעיל	מספר מפגשים	הערות

פעילויות חוץ בית ספריות (יש למרקר פעילויות שנרכשו בדגש ליישום הנושא המרכז השנתי)

שם מקום הפעילות	היישוב	מיועדת לכיתות	תאריך הפעילות	נושא הפעילות / הערות

"בתי הספר של החופש הגדול"

פעילויות העשרה שיועברו ע"י הצוות הבית ספרי (יש למרקר פעילויות שתוכננו בדגש ליישום הנושא המרכז השנתי)

שם הפעילות	תחום	מיועדת / לביתה / לכיתות	שם המורה / מדריך	מספר מפגשים	הערות

כח האדם להפעלת התוכנית

התפקיד (מורה, מדריך, מדריך צעיר)	מיועד לעבוד עם כיתה (א1, א2, ב1, ג1...)	שם + משפחה	טלפון	מעמד המדריך (מורה / מורה מתמחה / סטודנט / סטודנט להוראה / מדריך צעיר / מדריך קרב + תחום / מורה חיילת / מתנדב)	תפקיד בבית הספר (במידה ועובד הוראה)

"בתי הספר של החופש הגדול"

פריסת תוכנית פעילות³

1-5 ביולי					
שעות פעילות ⁴	יום א – 1.7	יום ב – 2.7	יום ג – 3.7	יום ד – 4.7	יום ה – 5.7
8:00-9:30	מפגש בוקר בנושא:	מפגש בוקר בנושא:	מפגש בוקר בנושא:	מפגש בוקר בנושא:	מפגש בוקר בנושא:
9:30-10:00	הפסקת אוכל ופעילות הפגתית בחצר	הפסקת אוכל ופעילות הפגתית בחצר	הפסקת אוכל ופעילות הפגתית בחצר	הפסקת אוכל ופעילות הפגתית בחצר	הפסקת אוכל ופעילות הפגתית בחצר
10:00-11:30					
11:30-11:45	הפסקה	הפסקה	הפסקה	הפסקה	הפסקה
11:45-12:45					
12:45-13:00	סיכום היום	סיכום היום	סיכום היום	סיכום היום	סיכום היום

8-12 ביולי					
שעות פעילות	יום א – 8.7	יום ב – 9.7	יום ג – 10.7	יום ד – 11.7	יום ה – 12.7
8:00-9:30	מפגש בוקר בנושא:	מפגש בוקר בנושא:	מפגש בוקר בנושא:	מפגש בוקר בנושא:	מפגש בוקר בנושא:
9:30-10:00	הפסקת אוכל ופעילות הפגתית בחצר	הפסקת אוכל ופעילות הפגתית בחצר	הפסקת אוכל ופעילות הפגתית בחצר	הפסקת אוכל ופעילות הפגתית בחצר	הפסקת אוכל ופעילות הפגתית בחצר
10:00-11:30					
11:30-11:45	הפסקה	הפסקה	הפסקה	הפסקה	הפסקה
11:45-12:45					
12:45-13:00	סיכום היום	סיכום היום	סיכום היום	סיכום היום	סיכום היום

³ יש לשבץ גם ימי שיא

⁴ השעות המצוינות בפריסה הן הצעה – בית הספר יכול לשנות את זמני ההפסקות בהתאם לתוכנית הבית ספרית

"בתי הספר של החופש הגדול"

15-19 ביולי					
שעות פעילות	יום א – 15.7	יום ב – 16.7	יום ג – 17.7	יום ד – 18.7	יום ה – 19.7
8:00-9:30	מפגש בוקר בנושא: _____	מפגש בוקר בנושא: _____	מפגש בוקר בנושא: _____	מפגש בוקר בנושא: _____	מפגש בוקר בנושא: _____
9:30-10:00	הפסקת אוכל ופעילות הפגתית בחצר	הפסקת אוכל ופעילות הפגתית בחצר	הפסקת אוכל ופעילות הפגתית בחצר	הפסקת אוכל ופעילות הפגתית בחצר	הפסקת אוכל ופעילות הפגתית בחצר
10:00-11:30					
11:30-11:45	הפסקה	הפסקה	הפסקה	הפסקה	הפסקה
11:45-12:45					
12:45-13:00	סיכום היום	סיכום היום	סיכום היום	סיכום היום	סיכום היום
17:00-19:00				פעילות הורים וילדים	

אישור התוכנית

אישור המפקח הכולל: חתימה _____ תאריך: _____

דוגמאות של פריסות פעילות והצעות לפעילויות, ניתן למצוא באתר המלווה של התוכנית. בכתובת: <http://cms.education.gov.il/EducationCMS/UNITS/lomdimbegadol>